LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/2773/12.03.02.03/2026

4.6.2026
Alueellinen vastuumuseo

Sysmän kunta
kirjaamo@sysmä.fi

Viite: Ilmoitus 7.5.2026

Asia: Rimmieniemen ranta-asemakaavan muutos ja Soroniemen ranta-asemakaava, OAS, Sysmä

Suunnittelualue sijaitsee Sysmän kunnan länsiosassa, Päijänteen Kähärinsaaressa. Ranta-asemakaavan muutosalue sijaitsee Rimminlahden ranta-alueella ja uuden ranta-asemakaavan alue Soroniemessä. Sysmän kirkonkylältä on kaava-alueille matkaa n. 15 km. Ranta-asemakaavan muutos koskee tilan Akanpohja 781-406-3-142 aluetta ja uusi ranta-asemakaava tilan Kähärinranta 781-420-3-184 aluetta. Suunnittelualueeseen kuuluvilla tiloilla on yhteensä 0,82 km Päijänteen rantaviivaa ja suunnittelualueen kokonaispinta-ala on 26,9 ha. Suunnittelualue on metsätalouskäytössä.

Ranta-asemakaavan muutoksella on tarkoitus selvittää ranta-asemakaava-alueen rakennuspaikkojen määrän mitoitus Sysmän Päijänteen rantaosayleiskaavan suunnittelu- ja mitoitusperusteisiin perustuen. Ranta-asemakaavahankkeella on tarkoitus siirtää Akanpohjan tilan 781-406-3-142 kahden lomarakennuspaikan rakennusoikeus Rimminlahden ranta-alueelta mm. luontoarvojen puolesta rakentamiseen paremmin sopivalle Soroniemen Kähärinrannan tilan 781-420-3-184 ranta-alueelle. Tavoitteena on osoittaa Soroniemeen Kähärinrannan tilan 781-420-3-184 ranta-alueelle kaksi uutta omarantaista loma-asuntotonttia.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 4.3.2026 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö
Osana erillistä Rimminniemen (Niemenranta-Eliisanranta) ranta-asemakaavan muutosta, tilan Akanpohja (781-406-3-142) muinaisjäännökset on selvitetty vuonna 2021 (*Jussila, T. Sysmä, Rimminniemi, ranta-asemakaava-alueen arkeologinen inventointi 2021. Mikroliitti Oy*). Museo on arvioinut raportin ja todennut inventoinnin kyseisen tilan kohdalla riittäväksi selvitykseksi: kyseisellä alueella ei ole suojelua edellyttäviä kohteita.

Pohjoisen kaava-alueen, tilan Kähärinranta (781-420-3-184) muinaisjäännöksistä ei ole olemassa ajantasaista tietoa. Maastoinventoinnin kohdealueena se on ollut viimeksi vuonna 2012 (*Sorvali, E. Sysmä. Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaavan inventointi 2012. Lahden kaupunginmuseo*). Kaava-alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia muinaisjäännöksiä, mutta alue on potentiaalinen esim. pronssikautisille hautauksille. Lähin kohde on aivan suunnitelma-alueen kaakkoiskulman ulkopuolella, muu kulttuuriperintökohde *Soroniemi* (mj. rek. 1000021018), joka on

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/2773/12.03.02.03/2026

4.6.2026
Alueellinen vastuumuseo

historiallisen ajan tervahauta. Alueen muinaisjäännöstiedot tulisi saattaa ajan tasalle, ja Kähärinrannan suunnitelma-alue tulisi tarkastaa. Sekä Alueidenkäyttölaki (132/1999, 9 §) että Muinaismuistolaki (295/1963, 13 §) edellyttävät maankäyttöhankkeilta riittäviä selvityksiä myös kulttuuriperinnön osalta.

Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää, että kaavahankkeen yhteydessä laaditaan arkeologinen täydennysinventointi, jolla täydennetään vuonna 2021 suoritettua inventointia. Täydennysinventoinnin kohdealueena on pohjoinen kaava-alue, Kähärinranta (781-420-3-184). Inventoinnin voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internetsivuilta (kohta: *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*). Inventoinnin on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset niin kenttätyön, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Raportti suoritetusta inventoinnista on lähetettävä alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi heti sen valmistuttua.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohtaan *Olemassa olevat selvitykset ja aineistot* sivulle 7 (Arkeologiset selvitykset) on ed. mainittu inventointi (Jussila 2021) lisättävä. Lisäksi samasta kohdasta on syytä poistaa kohta *Päijät-Hämeen kiinteät muinaisjäännökset / Päijät-Hämeen liitto 2008* ja ote *Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä*. Kyseiset eivät ole selvityksiä eikä muinaisjäännöstietojen tarkistaminen ko. aineistosta vastaa varsinaista muinaisjäännösselvitystä.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta museolla ei ole kaavaehdotukseen muuta huomautettavaa.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema
Suunnittelualue kuuluu Sysmän kunnanvaltuuston 15.4.2013 (§ 35) hyväksymän Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaavan muutosalueeseen (voimaantulo pääosin 27.5.2013, valituksen alaisilta osin 31.12.2014 ja 25.11.2015). Rantaosayleiskaavassa on osoitettu Akanpohjan tilan 781-406-3-142 alueelle voimassa olevaa ranta-asemakaavaa kuvaavat rajausmerkinnät. Ranta-asemakaavan muutosalueelle ei ole osoitettu voimassa olevan ranta-asemakaavan sisältöä kuvaavia merkintöjä. Uuden ranta-asemakaavan suunnittelualue (Tilan Kähärinranta 781-420-3-184 alue) on osoitettu rantaosayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Rimminniemen ranta-asemakaavan muutosalueella on voimassa Sysmä Rimminiemi rantakaava (vahvistettu pääosin 28.5.1999 ja valituksen alaisilta osin 13.11.2000). Ranta-asemakaavan muutosalueelle on osoitettu voimassa olevassa rantakaavassa rantakaavatietä sekä maa- ja metsätalousaluetta (M). Rimminlahden rantakaistale on osoitettu M/s -alueena. M/s- alueilla on avohakkuu ja voimakas harvennushakkuu kielletty. M/s- alueiden metsänhoidossa on huomioitava luontoarvot. Soroniemen suunnittelualueella ei ole voimassa ranta-asemakaavaa.

Suunnittelualue ei sijoitu maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueelle (MARY2, 2024; RKY 2009). Alue ei kuuluu maakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen (MaMa, 2024). Kuntien kulttuuriympäristöselvityksen perusteella ei alueelle sijoitu

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/2773/12.03.02.03/2026

4.6.2026
Alueellinen vastuumuseo

paikallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (KUKUSE, 2006). Alueelta ei ole laadittu tarkempaa rakennusinventointia. Museo edellyttää alueen rakennetun ympäristön ja maiseman huolellista kuvausta sekä esittelyä valokuvin kaavaselostuksessa kaavoituksen edetessä, jotta kaavan vaikutusta rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä maisemaan voidaan asianmukaisesti arvioida.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Tomi Kuljukka
rakennustutkija	Sanni Hujanen

Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi

lahdenmuseot.fi